

Затверджено на засідання кафедри
педагогіки і психології
протокол № 9 від 21 березня 2019 р.

**ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДО ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ
З ПСИХОЛОГІЇ (КОМПЛЕКСНИЙ)
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
ОКР «БАКАЛАВР»
НАПРЯМ ПІДГОТОВКИ
«ПСИХОЛОГІЯ»**

Загальна психологія

1. Психіка – ідеальний об'єкт. Основні функції психіки.
2. Основний психологічний зміст сигнального зв'язку (умовного рефлексу) та інтелектуальних актів тварин.
3. Свідомість. Основні функціональні структури свідомості.
4. Підсвідомі й несвідомі феномени у психіці людини.
5. Психофізіологічна проблема. Факти, які свідчать про взаємозв'язок мозку і психіки (екстирпації, вживані електроди, ЕЕГ, психотронні речовини).
6. Увага. Уважність. Види і функції уваги. Властивості уваги.
7. Рецептор. Аналізатор. Кодування в аналізаторі.
8. Модальність відчуття. Синестезія. Емоційні тони відчуттів.
9. Класифікація відчуттів. Чутливість аналізатора. Сенсibilізація.
10. Перцепція. Предметність (об'ємність) і структурність сприймання.
11. Перцепція. Атрибутивність і цілісність сприймання. Перцентивна модель.
12. Перцепція. Константність, конструктивність, вибірковість сприймання.
13. Уява. Мислення.
14. Мислення. Інтелект. Наочно-дійове мислення.
15. Мислення. Інтелект. Наочно-образне мислення.
16. Основний психологічний зміст людської мови.
17. Мислення. Інтелект. Емпіричне мислення. Операції мислення: аналіз, синтез, абстрагування, порівняння, визначення.
18. Мислення. Інтелект. Теоретичне, формальне і творче мислення.
19. Емоційні процеси і стани. Емоція. Афект. Настрій. Емоційний аспект стресу.
20. Емоційні процеси і стани.
21. Пам'ять. Процеси, суспільна і духовна природа особистості.
22. Особистість. Біологічна, суспільна і духовна природа особистості.
23. Задатки і здібності особистості.
24. Конституційно-антропометричний підхід до особистості.
25. Суспільна природа особистості. Конформізм. «Втеча в Натовп».
26. Негативна й позитивна свобода особистості. «Втеча від Свободи».

27. Основний психологічний зміст духовності і моральності особистості.
28. Основний психологічний зміст «екзистенційного абсурду». Віра в Бога як духовний вибір особистості.
29. Характер особистості.
30. Діяльність особистості.

Порівняльна психологія (зоопсихологія)

1. Відображення і адаптація на рівні інстинктивної поведінки тварин.
2. Научіння тварин.
3. Інтелектуальна поведінка тварин.

Історія психології

1. Розвиток психологічної думки в Україні.
2. Програма «фізіологічної психології» В.Вундта як науки про безпосередній досвід.
3. Психоаналіз як теорія особистості.
4. Психологічна «теорія поля» Курта Левіна.
5. Гуманістичний напрям у розвитку психології.

Диференціальна психологія.

1. Методологічні засади методу близнюків у диференціальній психології. Види близнюкових методів.
2. Індивідуальність – інтегральна біопсихосоціальна характеристика людини.
3. Факторні теорії темпераменту (С. Берт, Дж.Гілфорд, Л. Терстоун, А. Бассі, Р. Пломін, А.Томас і С.Чесс).
4. Сутність інтелекту як психічні реальності. Аналіз поняття «інтелект» у диференціальній психології («види інтелектів»).
5. Загальна характеристика базових властивостей інтелекту: рівневі, комбінаторні, процесуальні та регуляторні (за М.О.Холодною).
6. Концепція інтелекту Р.Б. Кеттелла: поняття про поточний (Gf) і кристалізований (Gc) інтелект і взаємозв'язок між ними. Додаткові фактори інтелектуальних здібностей (gv, gm, gs).
7. Методичні, методологічні та змістовно-етичні суперечності психометричного підходу до інтелекту.
8. Психологічна характеристика когнітивних стилів: полезалежність/полenezалежність вузький/широкий діапазон еквівалентності, вузькість/широта категорії, ригідний/лабільний пізнавальний контроль.

9. Поняття про соціально-економічний статус індивідуальності (СЕС). Критерії відмінностей між соціальними групами.

Експериментальна психологія

1. Експериментальне спілкування. Особливості роботи з дітьми. Ефекти спілкування. Методи контролю ефектів спілкування.
2. Психологічний експеримент. Компоненти психологічного експерименту. Експериментальні змінні. Незалежна та залежна змінні. Додаткова та побічні змінні. Відношення між змінними.
3. Експериментальні групи. Види контрольних груп.
4. Поняття експериментальної вибірки. Способи конструювання експериментальних груп. Стратегії побудови експериментальної вибірки. Репрезентативність вибірки та проблема еквівалентності груп.
5. Планування експериментальних досліджень. Вимоги до істинних експериментальних досліджень. Плани для однієї незалежної змінної.
6. Факторні експериментальні плани. Плани для двох незалежних змінних.
7. Планування експериментальних досліджень. Факторні експериментальні плани. Плани для трьох і більше незалежних змінних. Ротаційне планування.

Психодіагностика

1. Психологічний аналіз. Види психологічного діагнозу.
2. Основні психологічні характеристики тесту.
3. Адаптація іншомовних тестів. Основні етапи адаптації.
4. Використання Z-шкали у психодіагностиці. Особливості перетворення «сирої» оцінки у Z-шкалу.
5. Коефіцієнт кореляції Пірсона. Особливості визначення коефіцієнту кореляції Пірсона.
6. Контент-аналітична процедура як метод психодіагностики.
7. Діагностика міжособистісних взаємин на основі закономірностей проксемічної поведінки людей.
8. Методика Розенцвейга у діагностиці мотивації: діагностична процедура та способи інтерпретації.
9. Методика ММРІ: діагностична процедура, особливості використання.
10. Способи і методи задавання елементів та конструктів решітки.

Психофізіологія

1. Види та характеристика стресу. Психофізіологія стресу.

2. Електроенцефалограма у психофізіологічних дослідженнях. Артефакти.
3. Психофізіологічна характеристика станів функціонального напруження.
4. Психофізіологія емоцій. Теорії емоцій Джеймса-Ланге та Кенона-Барда.
5. Психофізіологія функціональних станів.
6. Складові психофізіологічного відбору.
7. Сучасні методи психофізіологічного дослідження.

Вступ до спеціальності

1. Етичні стандарти професійної діяльності психолога.
2. Нормативно-правова база діяльності психолога.
3. Періодизація професійного шляху (теорія Д.С'юпера).

Патопсихологія

1. Патопсихологічна характеристика розладів пам'яті.
2. Емоційно-вольові розлади та їх патопсихологічна характеристика.
3. Розлади мислення та їх патопсихологічна характеристика.
4. Патопсихологічний портрет шизофренії.
5. Патопсихологічний портрет епілепсії.
6. Основні психічні розлади, що виникають у похилому та старечому віці.

Клінічна психологія

1. Основні аспекти діяльності клінічного психолога у медичних, виховних і освітніх установах: діагностичний, корекційний, психопрофілактичний.
2. Поняття та різновиди норми: норма, статистична норма, оцінна норма, ідеальна норма, функціональна норма, соціальна норма, індивідуальна норма.
3. Негативне, позитивне та загальне визначення здоров'я. Критерії психічного здоров'я за визначенням ВОЗ.
4. Мета та завдання клініко-психологічного дослідження. Діагностичний процес. Клініко-психологічний діагноз.
5. Поняття «межові психічні розлади». Поняття та загальна характеристика невротичних розладів. Схема невротичного розвитку. Порушення процесів адаптації, переробки інформації та емоційного реагування у виникненні невротичних розладів.
6. Поняття соматопсихічного процесу. Два шляхи впливу соматичної хвороби на психіку людини (саногенний і патогенний). Напрямки впливу соматичного захворювання на ЦНС і психіку людини. Механізм «замкнутого кола» в соматопсихічному процесі.
7. Основні підходи до пояснення сутності психосоматичних розладів: теорія втрати, концепція алекситимії, теорія психосоматичного Его (Г.Аммон).

Проблеми мотивації поведінки та діяльності людини

1. Актуальність проблеми людської мотивації. Сутність мотивації.
2. Поняття мотиву. Функції, характеристики та структуру мотиву.
3. Поняття мотиваційних станів.
4. Поняття мотиваційної сфери особистості. Основні характеристики мотиваційної сфери.
5. Мотивація досягнення та основні способи її активації.
6. Мотивація навчальної діяльності та її стимулюючі фактори.
7. Мотивація трудової діяльності.
8. Мотивація влади та афіліації.

Психологія праці

1. Актуальні питання психології праці: професійний підбір та розміщення кадрів; професійна підготовка кадрів; психологічні питання підвищення працездатності; психологічні питання безпеки праці; раціоналізація і проектування професійної діяльності.
2. Поняття «суб'єкт праці» як фундаментальна категорія психології праці.
3. Поняття професійних деструкцій.
4. Поняття про професійно-значущі властивості особистості.
5. Психічні стани у трудовій діяльності і їх класифікація.
6. Стан готовності (неготовності) до трудової діяльності.
7. Психологічна характеристика втоми і перевтоми. Основні шляхи запобігання втоми.
8. Професіограма. Психограма. Основна типи професіограм.

Психологія спорту

1. Методи психологічного дослідження у спорті.
2. Основи психокорекції у спорті.
3. Психогігієна у спорті. Методи психогігієни.
4. Психологічне забезпечення спортивної діяльності.

Інженерна психологія

1. Поняття інформаційної та концептуальної моделей в інженерній психології.
2. Психологічні показники втоми оператора.
3. Прийом та передача інформації СЛМ.
4. Основні завдання роботи інженерного психолога.

Психологічне консультування і психотерапія

1. Етапи психологічного консультування. П'ятикрокова модель психотерапевтичного інтерв'ю.
2. Еклектична модель консультативного процесу, за Б.Е.Гілландом: завдання та психотехнічне забезпечення.
3. Класичний психоаналіз З.Фройда: стадії, процедури і техніки. Опір та опрацювання механізмів психологічного захисту.
4. Трансактивний аналіз Е.Берна: структурно-функціональний аналіз, аналіз взаємодій, аналіз психологічних ігор, сценарний аналіз.
5. Раціонально-емотивна психотерапія А.Елліпса. Застосування АВС-схеми у практиці психологічного консультування.
6. Клієнт-центрована психотерапія К.Роджерса. Характеристика недирективних методів роботи з клієнтами.
7. Особливості консультування клієнтів з екзистенційною проблематикою за В.Франклом, Р.Меєм, І.Яломом та інш. Методи індивідуальної психотерапії за А.Адлером.
8. Теорія та практика позитивної психотерапії за Н.Пезешкіаном.
9. Наративна психотерапія.
10. Сімейна психотерапія. Системна сімейна психотерапія.

Вікова психологія

1. Предмет, структура та завдання вікової психології.
2. Поняття віку. Вікова періодизація. Критерії вікової періодизації Д.М.Ельконіна.
3. Механізм психічного розвитку та його складові.
4. Особливості розвитку дитини в період новонародженості. Криза новонародженості. Новоутворення критичного періоду та критерії кінця кризи новонародженості. Комплекс поживлення.
5. Особливості соціальної ситуації розвитку, провідна діяльність та основні психологічні новоутворення у розвитку дитини немовлячого віку.
6. Соціальна ситуація розвитку, провідна діяльність та основні досягнення у розвитку дитини раннього віку.
7. Особливості соціальної ситуації розвитку, провідна діяльність та основні психологічні новоутворення у розвитку дошкільняти.
8. Соціальна ситуація розвитку, провідна діяльність та основні новоутворення розвитку дитини молодшого шкільного віку.
9. Соціальна ситуація та основні завдання розвитку в підлітковому віці.
10. Психологія дорослості та її місце в системі психологічних знань про людину. Періодизація дорослості.

Педагогічна психологія

1. Предмет, мета та завдання педагогічної психології.
2. Методологічні принципи педагогічної психології. Методи педагогічної психології.
3. Вплив ідей Л.С.Виготовського на розвиток педагогічної психології.
4. Сучасні зарубіжні підходи до проблеми наuczіння: загальна характеристика теорій соціального наuczіння (А.Бандура, Дж.Гервіц, Дж. Доллард, Р.Сірс, Н.Міллер, У.Бронфенбреннер).
5. Предмет та основні напрями дослідження в психології навчання. Сутність понять навчальної діяльності, наuczіння, навчання та учіння.
6. Фактори та умови ефективності навчання.
7. Загальна характеристика та структура навчальної діяльності. Основні вимоги до навчальної діяльності.
8. Психологічні основи розвиваючого навчання.

Соціальна психологія

1. Проблема особисті в соціальній психології.
2. Зміст процесу соціалізації.
3. Поняття соціальної ролі.
4. Соціальна установка особистості, її формування і зміна.
5. Психологія спілкування.
6. Ефекти міжособового сприйняття.
7. Мала група, її ознаки і параметри.
8. Соціально-психологічний клімат.
9. Міжгрупова взаємодія і її феномени
10. Психологічна структура суспільства.

Сучасні напрями зарубіжної психології

1. Структура особистості в теорії К.Г.Юнга.
2. Поняття про фіктивний фіналізм у теорії А.Адлера.
3. Поняття про базальну тривогу та невротичні потреби особистості у теорії К.Хорні.
4. Особистісні характеристики повноцінно функціонуючої людини у теорії К.Роджерса.
5. Поняття про базові перинатальні матриці та пеританальні переживання у трансперсональній психології.

Юридична психологія

1. Поняття юридичної психології як науки та її головні напрями.
2. Психологічна оцінка придатності людини до юридичної діяльності.
3. Форми використання психологічних знань в процесі розкриття злочинів.
4. Психологія лжесвідчень
5. Поняття судово-психологічної експертизи та етапи її проведення.

Психологія управління

1. Місце психології управління в системі наукового знання.
2. Керівник як об'єкт психологічних досліджень.
3. Ортобіоз особистості керівника.
4. Соціально-психологічні характеристики організації.
5. Особливості оцінки діяльності персоналу. Види оцінювання. Аналіз психологічних критеріїв оцінювання персоналу.

Психологія сім'ї

1. Постановка проблеми сімейних відносин у сучасній психології.
2. Стилi шлюбних стосунків. Альтернативні форми шлюбно-сімейних стосунків.
3. Поняття життєвого циклу сім'ї. Основні етапи життєвого циклу.
4. Розлучення як нормативна криза сім'ї.
5. Кризові (особливі) періоди в житті сім'ї.

Завідувач кафедри

О. І. Поясик